การจัดการเรียนรู้ในยุคโควิด-19 และสมรรถนะของผู้เข้ารับการศึกษาที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เข้ารับการศึกษาในโรงเรียนเหล่าของกองทัพบก

The Learning Management during the Covid-19 Pandemic and the Capacity of the Students that Affects Learning Achievement of the Students in the Royal Thai Army Branch Service Schools

บทความวิจัย

วีรวัฒน์ กากีกุล[1] และ ณกมล จันทร์สม[2]
Veeravat Kakeekul and Nakamol Chansom
หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรังสิต ปทุมธานี ประเทศไทย 12000
Master of Business Administration, Faculty of Business Administration, Rangsit University, Thailand 10200
E-mail: veeravat.k64@rsu.ac.th[1] and E-mail: nakamol.c@rsu.ac.th[2]

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ที่กระทบต่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เข้ารับการศึกษาในโรงเรียนเหล่าของกองทัพบก 2) ความสัมพันธ์ของการจัดการเรียนรู้ในยุคโควิด-19 ที่กระทบต่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เข้ารับการศึกษาในโรงเรียนเหล่าของกองทัพบก และ 3) สมรรถนะของผู้เข้ารับการศึกษาที่กระทบต่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เข้ารับการศึกษาในโรงเรียนเหล่าของกองทัพบก โดยใช้ระเบียบวิจัยแบบผสมผสาน เริ่มต้นจากการวิจัยเชิงปริมาณ ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างผู้เข้ารับการศึกษาในโรงเรียนเหล่าของกองทัพบก จำนวน 400 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ t-test, F-test และ Multiple Regression Analysis และนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลไปศึกษาอย่างเฉพาะเจาะจงเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 9 ท่าน และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

---

[1] นักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรังสิต
Student of Master of Business Administration, Faculty of Business Administration, Rangsit University

[2] ผู้อำนวยการหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรังสิต
Director of Master of Business Administration, Faculty of Business Administration, Rangsit University

วันที่รับบทความ: 20 ต.ค.65 วันที่แก้ไขบทความ: 6 มิ.ย.66 วันที่ตอบรับบทความ: 19 มิ.ย.66

เมื่อทดสอบสมมติฐาน พบว่า 1) ผู้เข้ารับการศึกษาในโรงเรียนเหล่าของกองทัพบกที่มีผลสัมฤทธิ์แตกต่างกันจะมีปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ได้แก่ อายุ ชั้นยศ ระดับการศึกษาทางพลเรือน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน สถานศึกษาของกองทัพบก เหล่า หลักสูตรการศึกษาที่แตกต่างกันส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เข้ารับการศึกษาในโรงเรียนเหล่าของกองทัพบกมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 2) การจัดการเรียนรู้ในยุคโควิด-19 กับผลสัมฤทธิ์ของผู้เข้ารับการศึกษาในโรงเรียนเหล่าของกองทัพบก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านข้าราชการทหารที่ทำหน้าที่สอน และบุคลากรทางการศึกษา และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และ 3) สมรรถนะของผู้เข้ารับการศึกษากับผลสัมฤทธิ์ของผู้เข้ารับการศึกษาในโรงเรียนเหล่าของกองทัพบก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านความฉลาดทางเชาว์ปัญญาและด้านความฉลาดทางสังคม มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้, โควิด-19, สมรรถนะ, ผลสัมฤทธิ์ของผู้เข้ารับการศึกษา

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the demographic data affecting the students' achievement in the Royal Thai Army schools, 2) to investigate the influence of the learning management in the COVID-19 era on the students' achievement in the Royal Thai Army schools, and 3) to examine the capacity of the students affecting the students' achievement in the Royal Thai Army schools. This study employed a mixed research method. Data for the quantitative research were collected from 400 samples who were students enrolling in the Royal Thai Army Schools using a questionnaire. The descriptive statistics used in the data analysis included frequency, percentage, mean, and standard deviation. In addition, Data were analyzed with inferential statistics such as t-test, f-test, and Multiple Regressions. The results from the analysis were used as a guideline for an in-depth interview with nine informants, and the data from the interview were analysis using a qualitative approach.

The results from the hypothesis testing showed that 1) demographic factors including age, rank, level of civil education, average monthly income, selected army schools, and curriculums could potentially lead to differences in the students' achievement with the statistical significance level at 0.05; 2) When considering the relationship between the learning management in the era of COVID-19 pandemic and the achievements of the students enrolling in the Royal Thai Army schools, it was found that teachers, educational personnel, and the information technology were three related aspects with the statistical significance level at 0.05; 3) When considering the students' capacity, it was found that Intellectual intelligence and social intelligence were related with the statistical significance level at 0.05.

Keywords: The Learning Management, The Covid-19 Era, Capacity, Learning Achievement

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากสถานการณ์โควิด-19 ส่งผลต่อการจัดการศึกษาของทุกประเทศ โดยแต่ละประเทศมีนโยบายการหยุดการเรียนการสอนทั้งในลักษณะที่หยุดทั่วประเทศและหยุดเฉพาะบางพื้นที่ ซึ่งประเทศต่าง ๆ ได้มีการปรับรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อแก้ไขปัญหาการจัดการศึกษาจากผลกระทบของโรคระบาดดังกล่าว เช่น ประเทศจีนขยายเครือข่ายบรอดแบนด์และอัปเกรดอินเทอร์เน็ตในสถานศึกษา มีห้องเรียนคลาวด์ให้บริการการศึกษาแบบออนไลน์แก่นักเรียน ประเทศฟินด์แลนด์ปรับรูปแบบการจัดการศึกษาเป็นแบบออนไลน์ในระยะยาว และประเทศสิงคโปร์จัดให้มีรูปแบบการเรียนรู้ที่บ้าน (Home Based Learning) และมีการปรับการเรียนการสอนเป็นรูปแบบดิจิทัล เป็นต้น

สำหรับประเทศไทย กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศให้สถานศึกษาในสังกัดและในกำกับปิดเรียน ด้วยเหตุพิเศษตั้งแต่วันที่ 18 มี.ค.-1 ก.ค.2563 โดยให้สถานศึกษาจัดให้มีการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินสืบเนื่องจากการระบาดของโรคโควิด-19 และเมื่อ 9 พ.ค.2563 กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศนโยบายการจัดการเรียนรู้ช่วงโควิด-19 โดยการวางแนวทางการจัดการเรียนรู้ภายใต้สถานการณ์วิกฤตโควิด-19 ในทุกระดับชั้นและทุกประเภท (กระทรวงศึกษาธิการ, 2563)

กองทัพบกจึงกำหนดแนวทางจัดการฝึกอบรมสำหรับโรงเรียนหน่วย และเหล่าสายวิทยาการ รวมถึงหน่วยการฝึกอบรมของกองทัพบกให้ยึดถือปฏิบัติ ดังนี้ 1) สำหรับหน่วย โรงเรียนหน่วย และเหล่าสายวิทยาการในพื้นที่กรมยุทธศึกษาทหารให้ปรับรูปแบบการฝึกอบรมเป็นการเรียนการสอนทางไกลผ่านระบบออนไลน์อย่างเต็มรูปแบบ 2) สำหรับนอกพื้นที่กรมยุทธศึกษาทหารบกให้ปรับหรือสลับห้วงเวลาการฝึกอบรมให้เหมาะสมโดยใช้การเรียนการสอนทางไกลผ่านระบบออนไลน์เป็นหลักหรืองดการฝึกอบรมในบางวิชา หากพิจารณาแล้วไม่กระทบต่อภาพรวมของหลักสูตร ถ้าไม่มีความพร้อมให้ใช้การเรียนการสอนทางไปรษณีย์หรือชะลอการฝึกอบรมให้เป็นในลักษณะปิด (Bubble Training Area) เช่น การตรวจสอบ/คัดกรอง/กักตัวบุคคลที่เกี่ยวข้อง การกำหนดมาตรการควบคุมในการพบปะ รวมถึงการจำกัด/ควบคุมสถานที่ในการฝึก เป็นต้น ในกรณีที่สถานการณ์ที่ดีขึ้นให้หน่วยมีการจัดการเรียนรู้ โดยเน้นย้ำให้ผู้เข้ารับการฝึก/การฝึกอบรม ปฏิบัติตามมาตรการป้องกันตนเองขั้นสูงสุดตาม *“มาตรการป้องกันการติดเชื้อแบบครอบจักรวาล”* (Universal Prevention for COVID-19) หน่วยที่รับผิดชอบในการจัดการฝึก/การฝึกร่วมผสม/การฝึกอบรม/การสัมมนา/ศึกษาดูงาน กำกับดูแลการปฏิบัติให้เป็นไปตาม *“มาตรการปลอดภัยสำหรับองค์กร”* (Covid Free Setting) ตามที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด รวมทั้งพิจารณานำแนวทางการจัดการฝึก/การฝึกอบรมในระบบปิด (Bubble Training Area) มาดำเนินการควบคู่ไปอย่างเหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์และการปฏิบัติของหน่วย

จากสถานการณ์ที่เกิดขึ้นข้างต้น จะเห็นได้ว่ากองทัพบกมีนโยบายในการจัดการเรียนรู้ในยุคโควิด-19 รวมทั้ง โรงเรียนเหล่าสายวิทยาการ ของกองทัพบกมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อรองรับสถานการณ์ดังกล่าว จึงเป็นประเด็นสำคัญที่ควรจะได้มีการศึกษาวิจัย เพื่อวิเคราะห์ถึงผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาว่ามีความสัมพันธ์กับข้อมูลประชากรศาสตร์ การจัดการ

เรียนรู้ในยุคโควิด-19 และสมรรถนะของผู้เข้ารับการศึกษา ซึ่งจะนำมาเป็นองค์ความรู้ในการจัดการศึกษาในสถานการณ์วิกฤติของกองทัพบก เพื่อจะได้สามารถปรับปรุงแผนการเรียนการสอน การจัดการเรียนรู้ สำหรับผู้เข้ารับการศึกษา ในโรงเรียนเหล่าของกองทัพบกในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกัน ประกอบด้วย เพศ อายุ ชั้นยศ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน สถานภาพสมรส สถานศึกษา เหล่า และหลักสูตรการศึกษาที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เข้ารับการศึกษาในโรงเรียนเหล่าของกองทัพบก

2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของการจัดการเรียนรู้ในสถานการณ์โควิด-19 ประกอบด้วย ด้านข้าราชการทหารที่ทำหน้าที่สอน และบุคลากรทางการศึกษา ด้านการจัดการเรียนรู้และสถานศึกษา และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เข้ารับการศึกษาในโรงเรียนเหล่าของกองทัพบก

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของสมรรถนะของผู้เข้ารับการศึกษาประกอบด้วย ความฉลาดทางเชาว์ปัญญา ความฉลาดทางอารมณ์ ความฉลาดทางคุณธรรม ความฉลาดทางความสามารถ ความฉลาดทางสังคม ที่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เข้ารับการศึกษาในโรงเรียนเหล่าของกองทัพบก

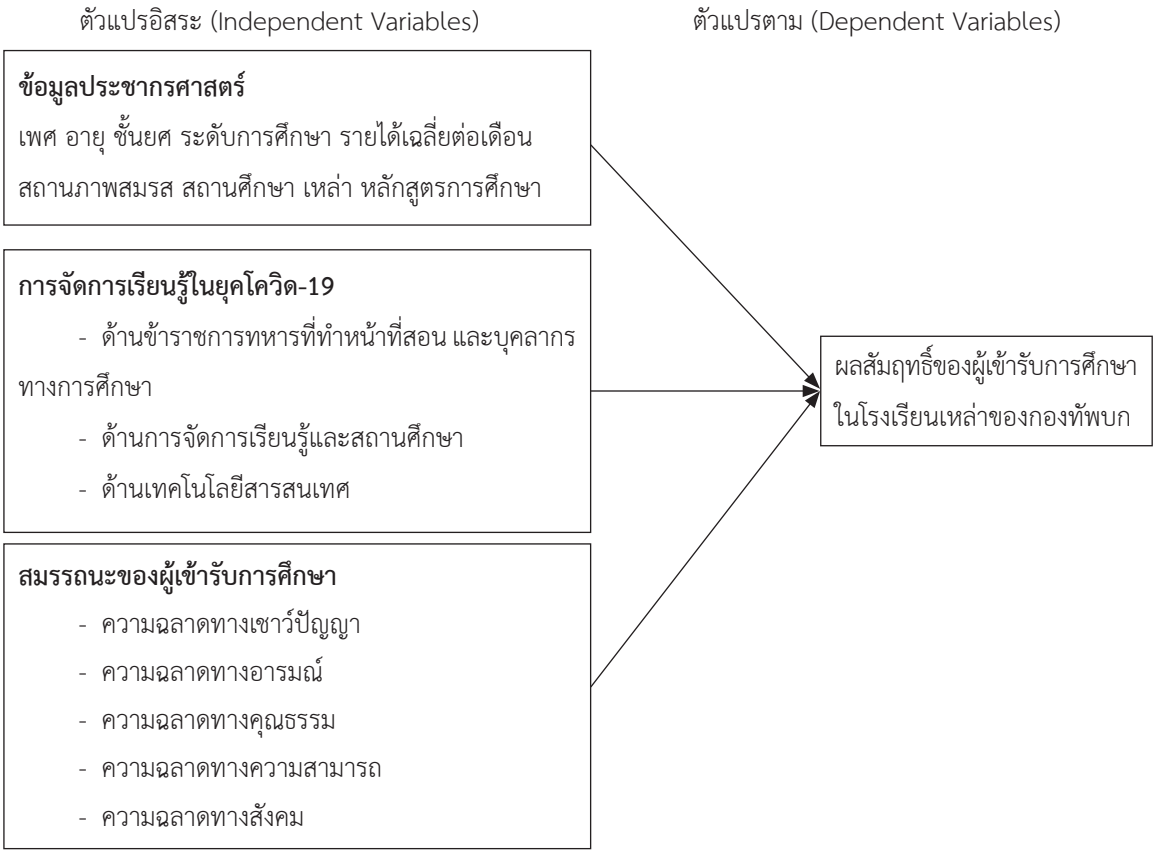
สมมติฐานการวิจัย

1. ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกัน ประกอบด้วย เพศ อายุ ชั้นยศ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน สถานภาพสมรส สถานศึกษา เหล่า และหลักสูตรการศึกษา มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เข้ารับการศึกษาต่างกัน

2. การจัดการเรียนรู้ในสถานการณ์ โควิด-19 ประกอบด้วย ด้านข้าราชการทหารที่ทำหน้าที่สอน และบุคลากรทางการศึกษา ด้านการจัดการเรียนรู้ และสถานศึกษา และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เข้ารับการศึกษาในโรงเรียนเหล่าของกองทัพบก

3. สมรรถนะของผู้เข้ารับการศึกษาประกอบด้วย ความฉลาดทางเชาว์ปัญญา ความฉลาดทางอารมณ์ ความฉลาดทางคุณธรรม ความฉลาดทางความสามารถ และความฉลาดทางสังคม มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เข้ารับการศึกษาในโรงเรียนเหล่าของกองทัพบก

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพ กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

ผู้วิจัยใช้การวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพสำหรับการศึกษาในครั้งนี้ โดยเลือกใช้วิธีการสำรวจด้วยแบบสอบถามที่สร้างขึ้นและการสัมภาษณ์โดยได้กำหนดขอบเขตการวิจัยได้ ดังนี้ คือ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. การวิจัยเชิงปริมาณได้กำหนดประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ ข้าราชการทหารในกองทัพบกที่เข้ารับการศึกษา ในโรงเรียนเหล่าของกองทัพบก พื้นที่กรุงเทพฯ และปริมณฑล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2565 จำนวน 3,766 นาย (ตารางการเปิดหลักสูตรและจำนวนผู้เข้ารับการศึกษาในแต่ละสถานศึกษา) โดยการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างในการศึกษานี้กำหนดระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 โดยใช้สูตรการคำนวณกลุ่มตัวอย่างของ Yamane (1973) ดังต่อไปนี้

สูตร $n = \frac{N}{1+Ne^2}$

เมื่อ n = จำนวนตัวอย่างที่จะต้องทำการสุ่ม
N = จำนวนประชากรทั้งหมด
e = ค่าความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง

แทนค่า $n = \frac{3,766}{1+3,766\ (0.05)^2}$

$= 359.32$

ดังนั้น ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เท่ากับ 360 ตัวอย่าง

ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากการคำนวณเท่ากับ 360 ตัวอย่าง และได้ทำการเก็บแบบสอบถามเพิ่มอีก 40 รวมทั้งหมด 400 ตัวอย่าง โดยผู้ตอบแบบสอบถามเป็นข้าราชการทหารในกองทัพบกที่เข้ารับการศึกษาในโรงเรียนเหล่าของกองทัพบก พื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2565

ผู้ศึกษาได้เลือกกลุ่มตัวอย่างตามหลักการสุ่มตัวอย่างแบบช่วงชั้น ซึ่งแบ่งตามสถานศึกษาในโรงเรียนเหล่าของกองทัพบก พื้นที่กรุงเทพฯ และปริมณฑล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2565 ได้ ดังนี้

$$\text{จำนวนตัวอย่างแต่ละกลุ่มชั้น} = \frac{\text{จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด} \times \text{จำนวนผู้เข้ารับการศึกษาในแต่ละโรงเรียนเหล่า}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}}$$

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ

โรงเรียนเหล่า กองทัพบก ในพื้นที่ กรุงเทพฯ และปริมณฑล	จำนวนผู้เข้ารับการศึกษา (นาย)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (นาย)
โรงเรียนทหารการเงิน กรมการเงินทหารบก	670	71
โรงเรียนทหารสารบรรณ กรมสารบรรณทหารบก	311	33
โรงเรียนทหารสื่อสาร	907	97
โรงเรียนทหารสรรพาวุธ กรมสรรพาวุธทหารบก	461	49
โรงเรียนทหารพลาธิการ กรมพลาธิการทหารบก	370	39
โรงเรียนข่าวทหารบก	198	21
โรงเรียนทหารสารวัตร กรมการสารวัตรทหารบก	233	25
โรงเรียนทหารดุริยางค์ กรมดุริยางค์ทหารบก	369	39
โรงเรียนทหารขนส่ง กรมการขนส่งทหารบก	247	26
รวม	3,766	400

2. การวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยกำหนดผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ครู-อาจารย์ หรืออาจารย์ที่ปรึกษาในโรงเรียนเหล่าของกองทัพบก พื้นที่กรุงเทพฯ และปริมณฑล โรงเรียนละ 1 ท่าน รวมทั้งหมด จำนวน 9 ท่าน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

งานวิจัยนี้ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยแบบผสมผสาน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ และใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีรายละเอียดของเครื่องมือทั้งสองประเภท ดังนี้

การวิจัยเชิงปริมาณ การวิจัยเชิงปริมาณในงานวิจัยนี้ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง มีจำนวนทั้งสิ้น 400 ชุด ข้อคำถามทั้งหมดแบ่งออกเป็น 3 ส่วน โดยผู้วิจัยศึกษาจากแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องรวมไปถึงแบบสอบถามจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วนำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบเนื้อหาและปรับปรุงให้แบบสอบถามมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น โดยประกอบด้วยข้อคำถาม ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ มีลักษณะเป็นคำถามปลายปิด โดยลักษณะแบบสอบถามจะมีให้เลือกหลายคำตอบ (Multiple Choices) โดยผู้ตอบแบบสอบถามสามารถตอบได้เพียงข้อเดียว ได้แก่ เพศ อายุ ชั้นยศ ระดับการศึกษาทางพลเรือน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน สถานภาพสมรส สถานศึกษาของกองทัพบก เหล่า และหลักสูตรการศึกษาในโรงเรียนเหล่าของกองทัพบก จำนวน 9 ข้อ

ส่วนที่ 2 ข้อมูลปัจจัยด้านการจัดการเรียนรู้ในยุคโควิด-19 มีลักษณะเป็นคำถามปลายปิด โดยลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 5 ระดับ โดยเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ในยุคโควิด-19 เพื่อศึกษาเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อปัจจัยต่าง ๆ ทั้งหมด 3 ด้าน

ส่วนที่ 3 ข้อมูลปัจจัยด้านสมรรถนะของผู้เข้ารับการศึกษา มีลักษณะเป็นคำถามปลายปิดโดยลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 5 ระดับ โดยเกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ของผู้เข้ารับการศึกษา เพื่อศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อปัจจัยต่าง ๆ ทั้งหมด 5 ด้าน

การวิจัยเชิงคุณภาพ ในงานวิจัยนี้ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) สัมภาษณ์กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 9 ท่าน โดยใช้แบบสัมภาษณ์มีโครงสร้าง (Structured Interview) เป็นเครื่องมือในการสัมภาษณ์

โดยมีการพิทักษ์สิทธิ์กลุ่มตัวอย่าง พิทักษ์สิทธิ์ผู้ให้ข้อมูล โดยนำข้อมูลไปใช้ในกระบวนการวิจัยผู้วิจัยคำนึงถึงการยินยอมของผู้ให้ข้อมูลและรักษาความลับของผู้ให้ข้อมูลโดยมีการชี้แจงและพิทักษ์สิทธิ์ซึ่งมีการอธิบายวัตถุประสงค์ของการวิจัย ขั้นตอนการวิจัย การนำข้อมูลไปใช้ในการวิจัย ส่วนการรักษาความลับของผู้ให้ข้อมูลผู้วิจัยได้ชี้แจงกับผู้ให้ข้อมูลว่าไม่มีการเปิดเผยชื่อจริง เพื่อปกป้องความเป็นส่วนตัวของผู้ให้ข้อมูล ผู้วิจัยได้ขออนุญาตผู้ให้ข้อมูลก่อนการสัมภาษณ์เพื่อบันทึกเสียงการสนทนา

การประเมินคุณภาพเครื่องมือ

การประเมินคุณภาพเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในงานวิจัยนี้ ได้แบ่งออกเป็นการประเมินคุณภาพเครื่องมือเชิงปริมาณ และการประเมินคุณภาพเครื่องมือเชิงคุณภาพ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

การประเมินคุณภาพเครื่องมือเชิงปริมาณ

1. ความเที่ยงตรง (Validity) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลในงานวิจัยนี้ให้อาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อปรับปรุงและแก้ไขให้มีความเหมาะสม จากนั้นนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญดำเนินการตรวจสอบความชัดเจนของการใช้ภาษา ความเที่ยงตรงเกี่ยวกับเนื้อหา (Content Validity) ของข้อคำถามในแต่ละข้อว่าสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัยที่ได้ตั้งไว้ตอนต้นหรือไม่ (Index of Item Objective Congruence: IOC)

โดยมีผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญมีคุณลักษณะดังต่อไปนี้

1. เป็นข้าราชการในสังกัดกองทัพบกปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษามาแล้วไม่ต่ำกว่า 3 ปี
2. ชั้นยศ ตั้งแต่ พันตรี ขึ้นไป
3. จบการศึกษาทางพลเรือน ระดับปริญญาโทขึ้นไป

2. ความเชื่อมั่น (Reliability) เมื่อผู้วิจัยได้ทดสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหาและนำแก้ไขแบบสอบถามจากคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้ว จึงนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-Out) จำนวน 30 ชุด เพื่อตรวจสอบคุณภาพเพื่อให้มั่นใจว่าหากนำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงเวลาที่แตกต่างกัน หรือข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเดิมผลที่ได้จะต้องไม่แตกต่างกันโดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิแอลฟา โดยค่าสัมประสิทธิแอลฟาตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป ถือว่ามีความเชื่อมั่นในการนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลหากค่าสัมประสิทธิแอลฟา ได้น้อยกว่า 0.70 ควรพิจารณาข้อคำถามใหม่ ผลการทดสอบความเชื่อมั่นด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิแอลฟา ข้อคำถามแต่ละประเด็นอยู่ระหว่าง 0.922-0.975 ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นมากกว่า 0.7 แสดงว่า แบบสอบถามนี้มีความน่าเชื่อถือและสามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้

การประเมินคุณภาพเครื่องมือเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยมีการตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) ก่อนการเริ่มการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้วิจัยจะนำข้อมูลมาเรียบเรียงและตีความปรับปรุงคำถามสำหรับการสัมภาษณ์เพื่อถามย้อนกลับไปยังผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อยืนยันความน่าเชื่อถือได้ของข้อมูลที่ได้รับจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญในแต่ละราย โดยผู้วิจัยจะทำการถอดเทปการบันทึกเสียงหลังจากการสัมภาษณ์ทันทีเพื่อที่จะสามารถจดจำรายละเอียดซึ่งจะส่งผลต่อการให้ความหมายของข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากการเก็บแบบสอบถามจากข้าราชการทหารในกองทัพบก ที่เข้ารับการศึกษาในโรงเรียนเหล่าของกองทัพบก พื้นที่กรุงเทพฯ และปริมณฑล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2565 จำนวน 400 นาย โดยทำแบบสอบถามออนไลน์ผ่าน Google Form และเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 9 ท่าน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

วิเคราะห์ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างและทดสอบสมมติฐาน (Hypothesis Testing) โดยมีเครื่องมือในการวิเคราะห์ผล ดังนี้

1. สมมติฐานที่ 1 เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ด้านเพศ โดยการทดสอบสมมติฐานด้วยการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ที่มีความเป็นอิสระต่อกัน (Independent Sample t-test) เพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ที่เป็นอิสระต่อกัน และปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ อายุ ชั้นยศ ระดับการศึกษาทางพลเรือน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน สถานภาพสมรส สถานศึกษาของกองทัพบก เหล่า และหลักสูตรการศึกษาในโรงเรียนเหล่าของกองทัพบก โดยการทดสอบสมมติฐานด้วยการทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA)

2. สมมติฐานที่ 2 เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านการจัดการเรียนรู้ในยุคโควิด-19 โดยการทดสอบสมมติฐานด้วยการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อหาความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านการจัดการเรียนรู้ในยุคโควิด-19 ที่ส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติหรือไม่

3. สมมติฐานที่ 3 เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านสมรรถนะของผู้จัดการศึกษา โดยการทดสอบสมมติฐานด้วยการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อหาความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านสมรรถนะของผู้จัดการศึกษาส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติหรือไม่

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยใช้องค์ประกอบในการวิเคราะห์ 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. การจัดระเบียบข้อมูล (Data Organizing) เป็นการจัดข้อมูลเพื่อให้ข้อมูลเป็นระเบียบทั้งทางกายภาพและเนื้อหาเพื่อพร้อมแสดงและนำเสนออย่างเป็นระบบ โดยมีการถอดเทป การสัมภาษณ์เชิงลึกแบบคำต่อคำ โดยรักษาลักษณะที่เป็นธรรมชาติ อารมณ์ ความรู้สึก และบรรยากาศของการสนทนาเอาไว้

2. การแสดงข้อมูล (Data Display) เป็นการนำเสนอข้อมูลในรูปแบบการพรรณนาจากการเชื่อมโยงข้อมูลที่จัดระเบียบแล้วเข้าด้วยกัน โดยใช้แนวคำถามหัวข้อย่อยจากการสัมภาษณ์เป็นแนวทางในการจัดกลุ่มของข้อมูลเพื่อที่จะได้ทราบว่า ภายใต้หัวข้อนั้น มีข้อมูลอะไร เพื่อความสะดวกในการอ่านเพื่อหาความหมายและหาข้อสรุปโดยใช้ตารางแสดงข้อมูล

3. การหาข้อสรุป การตีความและการตรวจสอบความถูกต้องตรงประเด็นของ ผลการวิจัย (Conclusion Interpretation and Verification) เป็นกระบวนการหาข้อสรุป และตีความหมายของผลหรือข้อค้นพบที่ได้จากการแสดงข้อมูล รวมถึงตรวจสอบว่าข้อสรุปหรือความหมายที่ได้นั้น มีความถูกต้องตรงประเด็นและน่าเชื่อถือเพียงใด ข้อสรุปและสิ่งที่ออกมานั้น จะอยู่ในรูปของคำอธิบาย กรอบแนวคิดหรือทฤษฎีที่เกี่ยวกับเรื่องที่ทำการวิเคราะห์นั้น

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณและการทดสอบสมมติฐาน

ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์

ข้าราชการทหารในกองทัพบก ที่เข้ารับการศึกษาในโรงเรียนเหล่าของกองทัพบก พื้นที่กรุงเทพฯ และปริมณฑล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2565 จำนวน 400 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 363 นาย คิดเป็นร้อยละ 90.8 ส่วนใหญ่อายุ 40-49 ปี จำนวน 133 นาย คิดเป็น ร้อยละ 33.25 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ชั้นยศ ร้อยตรี-ร้อยเอก จำนวน 148 นาย คิดเป็น ร้อยละ 37 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาทางพลเรือนสูงสุดระดับต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 191 นาย คิดเป็น ร้อยละ 47.75 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยน้อยกว่า หรือ 15,000 บาท จำนวน 107 นาย คิดเป็น ร้อยละ 26.75 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่สถานภาพสมรส จำนวน 206 นาย คิดเป็น ร้อยละ 51.50 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ศึกษาอยู่โรงเรียนทหารสื่อสาร กรมการทหารสื่อสาร จำนวน 97 นาย คิดเป็น ร้อยละ 24.25 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เหล่าทหารสื่อสาร จำนวน 101 นาย คิดเป็น ร้อยละ 25.25 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ศึกษาหลักสูตร นักเรียนนายสิบทหารบก จำนวน 106 นาย คิดเป็น ร้อยละ 26.50

การวิเคราะห์การจัดการเรียนรู้ในสถานการณ์โควิด-19

กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นข้าราชการทหารในกองทัพบกที่เข้ารับการศึกษาในโรงเรียนเหล่าของกองทัพบก พื้นที่กรุงเทพฯ และปริมณฑล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2565 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในสถานการณ์โควิด-19 ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.51 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการจัดการเรียนรู้ในสถานการณ์โควิด-19 อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.59 รองลงมาคือ ด้านข้าราชการทหารที่ทำหน้าที่สอน และบุคลากรทางการศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.59 และน้อยที่สุดคือ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.37 ทั้งนี้ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยการจัดการเรียนรู้ในสถานการณ์โควิด-19

การวิเคราะห์สมรรถนะของผู้เข้ารับการศึกษา

กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นข้าราชการทหารในกองทัพบกที่เข้ารับการศึกษาในโรงเรียนเหล่าของกองทัพบก พื้นที่กรุงเทพฯ และปริมณฑล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2565 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้เข้ารับการศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.53 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ความฉลาดทางคุณธรรมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.57 รองลงมา คือ ความฉลาดทางสังคม อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.55 ความฉลาดทางความสามารถ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.54 ความฉลาดทางอารมณ์ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.53 และน้อยที่สุดคือ ความฉลาดทางเชาว์ปัญญา อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.44 ทั้งนี้ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยสมรรถนะของผู้เข้ารับการศึกษา

การวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ของผู้เข้ารับการศึกษา

กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นข้าราชการทหารในกองทัพบกที่เข้ารับการศึกษา ในโรงเรียนเหล่าของกองทัพบก พื้นที่กรุงเทพฯ และปริมณฑล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2565 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ของผู้เข้ารับการศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุดโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46 เมื่อพิจารณารายด้าน ผลการศึกษา ทักษะ จิตพิสัย ที่เกิดจากการเรียนรู้ในยุคโควิด-19 มีความเหมาะสมเป็นอย่างยิ่งอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.54 รองลงมา คือ ผลการศึกษาที่ได้รับเหมาะสมกับแบบทดสอบที่เกิดขึ้นจากการจัดการเรียนรู้ในยุคโควิด-19 ของสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52 ท่านมีความเข้าใจในเนื้อหารายวิชาที่เกิดจากการเรียนรู้ในยุคโควิด-19 และสามารถอธิบายเกี่ยวกับเนื้อหาที่ศึกษาไปให้กับบุคคลอื่นได้อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.47 การวัดผลการศึกษาในการจัดการเรียนรู้ในยุคโควิด-19 มีความยุติธรรมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46 ท่านสามารถที่จะจดจำเนื้อหารายวิชาที่ท่านศึกษาหลังจากจบการเรียนรู้ในสถานการณ์โควิด-19 ได้เป็นอย่างดี อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45 การจัดการเรียนรู้ในยุคโควิด-19 ของสถานศึกษาก่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ ๆ ในระยะเวลาที่เหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45 ท่านสามารถนำเนื้อหารายวิชาที่ศึกษาไปประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.44 และสุดท้ายคือ ท่านสามารถวิเคราะห์แบบทดสอบโดยอาศัยหลักการและกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่ได้รับการศึกษาจากการจัดการเรียนรู้ในยุคโควิด-19 อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40

สรุปผลการทดสอบ สมมติฐานเชิงปริมาณ

สรุปผลการทดสอบสมมติฐานที่ 1 อายุที่แตกต่างกัน ชั้นยศที่แตกต่างกัน ระดับการศึกษาทางพลเรือนที่แตกต่างกัน รายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกัน สถานศึกษาของกองทัพบกที่แตกต่างกัน เหล่าที่แตกต่างกัน และหลักสูตรการศึกษาในโรงเรียนเหล่าของกองทัพบกที่แตกต่างกัน มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ส่วน เพศ และสถานภาพสมรส มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาไม่แตกต่างกัน สามารถแสดงได้ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การสรุปผลการทดสอบสมมติฐานที่ 1 ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกันส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เข้ารับการศึกษาในโรงเรียนเหล่าของกองทัพบก แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1	สถิติ	Sig.	ผลการทดสอบ
1.1 เพศ	t-Test	0.505	ไม่สอดคล้อง
1.2 อายุ	F-Test	0.005*	สอดคล้อง
1.3 ชั้นยศ	F-Test	0.007*	สอดคล้อง
1.4 ระดับการศึกษาทางพลเรือน	F-Test	0.012*	สอดคล้อง
1.5 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	F-Test	0.022*	สอดคล้อง
1.6 สถานภาพสมรส	F-Test	0.069	ไม่สอดคล้อง
1.7 สถานศึกษาของกองทัพบก	F-Test	0.010*	สอดคล้อง
1.8 เหล่า	F-Test	0.000*	สอดคล้อง
1.9 หลักสูตรการศึกษาในโรงเรียนเหล่าของกองทัพบก	F-Test	0.011*	สอดคล้อง

*หมายถึง มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

สรุปผลการทดสอบสมมติฐานที่ 2 ตัวแปรการจัดการเรียนรู้ในยุคโควิด-19 ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เข้ารับการศึกษาในโรงเรียนเหล่าของกองทัพบกในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑลโดยมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ทั้งหมด 2 ตัวแปร ได้แก่ ด้านข้าราชการทหารที่ทำหน้าที่สอน และบุคลากรทางการศึกษา (x_1) มีค่า Sig 0.00 และ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (x_3) มีค่า Sig 0.001 แสดงว่าเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เข้ารับการศึกษาในโรงเรียนเหล่าของกองทัพบกในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 สามารถแสดงได้ ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การสรุปผลการทดสอบสมมติฐานที่ 2 การจัดการเรียนรู้ในสถานการณ์ โควิด-19 ที่แตกต่างกันมีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เข้ารับการศึกษาแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2	สถิติ	Sig.	ผลการทดสอบ
2.1 ด้านข้าราชการทหารที่ทำหน้าที่สอน และบุคลากรทางการศึกษา	MRA	0.000*	สอดคล้อง
2.2 ด้านการจัดการเรียนรู้และสถานศึกษา	MRA	0.725	ไม่สอดคล้อง
2.3 ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	MRA	0.001*	สอดคล้อง

*หมายถึง มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

สรุปผลการทดสอบสมมติฐานที่ 3 ตัวแปรสมรรถนะของผู้เข้ารับการศึกษา ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เข้ารับการศึกษาในโรงเรียนเหล่าของกองทัพบกในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑลโดยมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ทั้งหมด 2 ตัวแปร ได้แก่ ด้านความฉลาดทางเชาว์ปัญญา (x_4) มีค่า Sig 0.00 และด้านความฉลาดทางสังคม (x_8) มีค่า Sig 0.001 แสดงว่าเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เข้ารับการศึกษาในโรงเรียนเหล่าของกองทัพบกในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 สามารถแสดงได้ ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 การสรุปผลการทดสอบสมมติฐานที่ 3 สมรรถนะของผู้เข้ารับการศึกษาที่แตกต่างกันมีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เข้ารับการศึกษาแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 3	สถิติ	Sig.	ผลการทดสอบ
3.1 ความฉลาดทางเชาว์ปัญญา	MRA	0.000*	สอดคล้อง
3.2 ความฉลาดทางอารมณ์	MRA	0.425	ไม่สอดคล้อง
3.3 ความฉลาดทางคุณธรรม	MRA	0.093	ไม่สอดคล้อง
3.4 ความฉลาดทางความสามารถ	MRA	0.656	ไม่สอดคล้อง
3.5 ความฉลาดทางสังคม	MRA	0.001*	สอดคล้อง

*หมายถึง มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

สรุปผลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์เชิงลึก

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ มีจำนวนทั้งหมด 9 ท่าน เพศชาย และหญิง อายุตั้งแต่ 36-56 ปี มีระยะเวลาในการทำงานในสถานศึกษาตั้งแต่ 4-23 ปี มีตำแหน่ง ครู อาจารย์ และอาจารย์หัวหน้าแผนกวิชาโดยผู้ให้ข้อมูลสำคัญมาจาก 9 โรงเรียนเหล่าของกองทัพบก พื้นที่กรุงเทพฯ และปริมณฑล

จากการสัมภาษณ์ พบว่า การจัดการเรียนรู้ในยุคโควิด-19 ประกอบด้วย ด้านข้าราชการทหารที่ทำหน้าที่สอนและบุคลากรทางการศึกษา ด้านการจัดการเรียนรู้ และสถานศึกษา และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เข้ารับการศึกษาทุกด้าน สมรรถนะของผู้เข้ารับการศึกษา ด้านความฉลาดทางเชาว์ปัญญา ด้านความฉลาดทางความสามารถ และด้านความฉลาดทางสังคม โดยมีรายละเอียดรายด้าน ดังนี้

1. ด้านข้าราชการทหารที่ทำหน้าที่สอนและบุคลากรทางการศึกษา มีส่วนสำคัญที่จะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาเป็นอย่างมากเนื่องจากเทคนิคการสอน การถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้เข้ารับการศึกษาในการจัดการเรียนรู้ในยุคโควิด-19 นั้น ทำได้ยากกว่าในกรณีที่ครู อาจารย์ มีเทคนิคการสอนที่ดี สามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับผู้เข้ารับการศึกษาได้เข้าใจ ผู้เข้ารับการศึกษาทุกคนก็จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาที่ดีขึ้นตามลำดับ

2. ด้านการจัดการเรียนรู้และสถานศึกษา แผนการจัดการเรียนรู้และสถานศึกษามีส่วนสำคัญที่จะสามารถทำให้ผู้เข้ารับการศึกษาสามารถที่จะผ่านหลักสูตรโดยมีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาที่ดี เนื่องจากสถานการณ์ในยุคโควิด-19 ทำให้สถานศึกษาต้องมีการปรับการจัดการเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

ถ้ายังจัดการเรียนรู้แบบเดิมหรือไม่มีการปรับเปลี่ยน ก็อาจจะทำให้ผลสัมฤทธิ์ของผู้เข้ารับการศึกษาไม่ดี เช่นเดียวกันกับสถานศึกษาต้องมีการจัดรูปแบบการจัดการเรียนการสอนและเตรียมพร้อมในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นบุคลากร ครู อาจารย์ หรือเตรียมผู้เข้ารับการศึกษา เพื่อให้สามารถปฏิบัติได้อย่างที่สถานศึกษาต้องการตามนโยบายการศึกษาของกองทัพบก

3. ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ กองทัพบกต้องมีแผนในการจัดการระบบที่เน้นให้ผู้เข้ารับการศึกษาสามารถเข้าถึงได้ โดยกองทัพบกสมควรให้สถาบันการศึกษาของกองทัพบกทุกสถาบันใช้ในรูปแบบระบบเดียวกัน ใช้งบประมาณกลาง จัดหาเป็นส่วนรวมนอกจากนี้ยังสมควรสนับสนุนอุปกรณ์สำหรับการศึกษาให้กับสถานศึกษานำไปให้ผู้เข้ารับการศึกษา มีการสนับสนุนงบประมาณด้านระบบอินเทอร์เน็ตให้กับสถานศึกษา เพราะทุกประเด็นที่กล่าวมาส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เข้ารับการศึกษาทั้งสิ้น เช่น ระบบมีหลากหลายจน ผู้เข้ารับการศึกษาสับสน ผู้เข้ารับการศึกษาไม่มีอุปกรณ์และสัญญาณอินเทอร์เน็ตที่จะใช้เพื่อศึกษาส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เข้ารับการศึกษาต่ำ

4. ความฉลาดทางเชาว์ปัญญา ผู้เข้ารับการศึกษายังคงต้องมีความตั้งใจและมีความรู้พอสมควร เพื่อจะได้รับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาที่ดี จากการจัดการเรียนรู้ในยุคโควิด-19 นั้น มีการจัดการเรียนรู้หลากหลาย โดยเฉพาะการเรียนแบบออนไลน์ สำหรับผู้เข้ารับการศึกษาที่ไม่สามารถพัฒนาทักษะ การเรียน การคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ความรู้ด้านเทคโนโลยี ก็จะทำให้ผู้เข้ารับการศึกษาเหล่านั้นไม่ประสบความสำเร็จ

5. ความฉลาดทางความสามารถ ผู้เข้ารับการศึกษาทุกคนต้องมีความสามารถที่จะแก้ไขปัญหา ไม่ว่าจะเป็นปัญหาด้านการเรียน ด้านเทคโนโลยีจากการจัดการเรียนรู้ในยุคโควิด-19 เนื่องจากการเรียนรู้ในยุคโควิด-19 อาจจะต้องพึ่งพาการเรียนออนไลน์ ซึ่งความฉลาดทางความสามารถจะทำให้ผู้เข้ารับการศึกษาสามารถแก้ไขปัญหาเหล่านี้ได้และนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาที่ดี

6. ความฉลาดทางสังคม ผู้เข้ารับการศึกษาต้องสามารถปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ เพราะการปรับตัวเข้ากับผู้อื่นทำให้มีสังคม มีการพัฒนาด้านอื่น ๆ ตามมา การจัดการเรียนรู้แบบเดิม อาจจะมีการปรับตัวเข้าหากับผู้อื่นได้ดีแต่ถ้าไม่ก็ยังสามารถจบได้ไม่ยาก แต่ในการจัดการเรียนรู้ในยุคโควิด-19 นี้ บางสถานศึกษามีการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ร้อยละ 100 ถ้าไม่สามารถปรับตัวเข้ากับเพื่อนไม่มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน มีโอกาสที่จะไม่จบการศึกษาหรือจบด้วยผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาที่ไม่ดี

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกันส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เข้ารับการศึกษาในโรงเรียนเหล่าของกองทัพบก แตกต่างกัน

ผลเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของผู้เข้ารับการศึกษาในโรงเรียนเหล่าของกองทัพบกจำแนกตามปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ พบว่า อายุที่แตกต่างกัน ชั้นยศที่แตกต่างกัน ระดับการศึกษาทางพลเรือนที่แตกต่างกัน รายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกัน สถานศึกษาของกองทัพบกที่แตกต่างกัน เหล่าที่แตกต่างกัน และหลักสูตรการศึกษาในโรงเรียนเหล่าของกองทัพบกที่แตกต่างกัน มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ส่วน เพศ และสถานภาพสมรส มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาไม่แตกต่างกัน

โดยงานวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธวัชชัย ศุภดิษฐ์ (2556) พบว่า ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ เพศ อายุ และรายได้ที่แตกต่างกันมีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาที่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัย

ของ สุพิชญ์กฤตา พักโพธิ์เย็น (2560) พบว่า ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ด้านเพศ อายุ รายได้มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาที่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 การจัดการเรียนรู้ในสถานการณ์โควิด-19 ที่แตกต่างกันมีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เข้ารับการศึกษาในโรงเรียนเหล่าของกองทัพบกแตกต่างกัน

ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการเรียนรู้ในสถานการณ์โควิด-19 มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ของผู้เข้ารับการศึกษาของผู้เข้ารับการศึกษาในโรงเรียนเหล่าของกองทัพบก พบว่า ด้านข้าราชการทหารที่ทำหน้าที่สอน และบุคลากรทางการศึกษา และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เข้ารับการศึกษาในโรงเรียนเหล่าของกองทัพบก สอดคล้องกับ พิชญ์ภัชกัญจน์ ปานเผือก (2560) และ สุวัฒน์ บรรลือ และขนิษฐา อินทะแสง (2563) นักศึกษาที่ได้รับรูปแบบสื่อการเรียนรู้ที่ต่างกัน ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความแตกต่างกันการเรียนทางออนไลน์มีข้อดีคือ สามารถเรียนรู้ได้ทุกเวลา มีการได้รับสื่อออนไลน์ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่ผู้สอนเตรียมไว้ ทำให้ค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษามีเพิ่มขึ้น ถ้าครูผู้สอนมีวิธีการสอนที่เหมาะสมก็จะสามารถทำให้นักเรียนเข้าใจในเนื้อหาที่เรียนและมีความสุขกับกิจกรรมการเรียนการสอน ทำให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนมากยิ่งขึ้น ส่วนด้านการจัดการเรียนรู้และสถานศึกษา ไม่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เข้ารับการศึกษาในโรงเรียนเหล่าของกองทัพบก ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ประณีต เจริญวาศน์ (2555) ที่บอกว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญกับผู้เรียนที่ใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบเดิม มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่องแรงแตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจจะเนื่องจากการนำกระบวนการเรียนรู้ ได้แก่ การทดลอง วิธีการสอนแบบวิทยาศาสตร์ การสืบเสาะหาความรู้ การเรียนรู้แบบร่วมมือ การสร้างผังมโนทัศน์มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งแต่ละกระบวนการมีผลต่อการเรียนรู้ และไม่สอดคล้องกับ ฐานวัตน์ พุฒวิบูลย์วุฒิ (2552) ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนจ่าอากาศในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพโรงเรียนจ่าอากาศ พ.ศ.2548 พบว่า ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน ประกอบด้วย ตัวแปรด้านปัจจัยการบริหารโรงเรียนของผู้บริหาร ได้แก่ การจัดหาสื่อการเรียนการจัดการนิเทศภายใน สภาพอาคารสถานที่และห้องเรียน การจัดบริหารห้องสมุด

สมมติฐานที่ 3 สมรรถนะของผู้เข้ารับการศึกษาที่แตกต่างกันมีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เข้ารับการศึกษาในโรงเรียนเหล่าของกองทัพบก

ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะกับผลสัมฤทธิ์ของผู้เข้ารับการศึกษาของผู้เข้ารับการศึกษาในโรงเรียนเหล่าของกองทัพบก พบว่า ความฉลาดทางเชาว์ปัญญาและด้านความฉลาดทางสังคม มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เข้ารับการศึกษาในโรงเรียนเหล่าของกองทัพบก ส่วนด้านความฉลาดทางอารมณ์ ด้านความฉลาดทางคุณธรรม และด้านความฉลาดทางความสามารถไม่มีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เข้ารับการศึกษาในโรงเรียนเหล่าของกองทัพบก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิชญาภา ยืนยาว (2560) พบว่า ความฉลาดทางปัญญาของนักศึกษาส่งผลต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิตของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ซึ่งอยู่ในระดับมากทั้งภาพรวมและรายด้าน ทั้งนี้ เนื่องจากข้อเสนอเชิงนโยบายด้านการจัดการศึกษาสำหรับคนไทยตามยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี คือ เน้นจัดการศึกษาให้คนไทยรุ่นใหม่ปฏิรูปกระบวนการเรียนการสอนรองรับขึ้นไปตามระดับชั้น การศึกษาระบบใหม่จะเข้าทดแทนระบบเก่าทั้งหมด และได้คนไทยรุ่นใหม่ที่มีศักยภาพ มีศีลธรรมและความรับผิดชอบต่อสังคมเป็นกำลังหลักในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติอย่างยั่งยืนต่อไป ยังสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เข้ารับการศึกษาในโรงเรียนเหล่าของกองทัพบก ประกอบด้วย อายุ ชั้นยศ ระดับการศึกษาทางพลเรือน รายได้ต่อเดือน สถานศึกษาของกองทัพบก เหล่า และหลักสูตรการศึกษา สถานศึกษาจึงควรให้ความสำคัญกับผู้เข้ารับการศึกษาที่มีอายุต่างกัน ควรที่จะมอบงานให้เหมาะสมกับอายุ ชั้นยศ ระดับการศึกษาทางพลเรือน

ปัจจัยด้านการจัดการเรียนรู้ในสถานการณ์ปัจจุบันต้องสามารถเข้าถึงได้ทุกคน ไม่สร้างภาระค่าใช้จ่ายเพิ่มมากขึ้น การทดสอบควรมีมาตรฐาน ซึ่งสถานศึกษาของกองทัพบกควรที่จะบูรณาการออกแบบการจัดการเรียนรู้ในยุคโควิด-19 รูปแบบเดียวกัน มีการออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องการทำงานของเหล่าหลักสูตรให้เหมาะสมกับหลักสูตร เพื่อที่จะสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของการเปิดหลักสูตร ออกแบบให้มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบันให้มากที่สุด ซึ่งนั้นหมายถึง การประชุมก่อนเปิดการศึกษาว่าต้องเตรียมสถานศึกษา บุคลากรทางการศึกษา และผู้เรียน ก่อนจะเปิดการศึกษาระหว่างศึกษาต้องมีการนำเสนอรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับสถานการณ์ มีการวางแผนดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ก่อนจบหลักสูตร ต้องมีการประเมินกิจกรรมระหว่างศึกษาได้อย่างครบถ้วน สถานที่ต้องมีการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ด้านบุคลากรทางการศึกษาและข้าราชการทหารที่ทำหน้าที่สอนต้องมีการพัฒนาอยู่ตลอดเวลาไม่ว่าจะเป็นการเสาะแสวงหาองค์ความรู้ใหม่ ๆ มาเสริมเนื้อหาเดิม เทคนิคการสอน เทคนิคการสื่อสารใหม่ ๆ กรมยุทธศึกษาทหารบก ต้องมีการคัดเลือกนำเอาระบบที่เหมาะสมกับบริบทของเหล่าและสถานศึกษานั้น ๆ กำหนดระบบที่แต่ละสถานศึกษาจะใช้เพื่อให้สถานศึกษาของกองทัพบก ใช้ระบบการเรียนการสอนรูปแบบเดียวกัน ซึ่งจะทำให้ผู้เข้ารับการศึกษาสามารถที่จะเรียนรู้ระบบก่อนเรียนจากหน่วยของตนเอง

ปัจจัยด้านการสมรรถนะของผู้เข้ารับการศึกษาที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เข้ารับการศึกษาในโรงเรียนเหล่าของกองทัพบก พบว่า ความฉลาดทางคุณธรรมอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ความฉลาดทางสังคม ความฉลาดทางความสามารถ ความฉลาดทางอารมณ์ ความฉลาดทางเชาว์ปัญญา ซึ่งถือว่าเป็นสมรรถนะของผู้เข้ารับการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ สถานศึกษาควรประเมินสมรรถนะของผู้เข้ารับการศึกษาก่อนเปิดการศึกษาเพื่อสามารถประเมินได้ว่าผู้เข้ารับการศึกษามีสมรรถนะแต่ละด้านอยู่ในระดับใดและสอดแทรก เสริมสร้างสมรรถนะด้านที่ขาดหรือทุกด้านเพิ่มเติมเข้าไประหว่างเรียนจะทำให้ผลสัมฤทธิ์ที่ได้มีคุณภาพ

ดังนั้น ในหัวข้อที่กล่าวมาทั้งหมดโรงเรียนเหล่าของกองทัพบก สามารถนำไปปรับใช้ ดังนี้

1. นำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการจัดทำหรือปรับปรุงนโยบายการศึกษาในสถานการณ์ไม่ปกติของกองทัพบก

2. เป็นแนวทางให้ผู้บริหารสถานศึกษานำผลการวิจัยไปปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์ไม่ปกติ โดยสามารถนำไปเผยแพร่ให้แก่บุคลากรทางการศึกษา ครู-อาจารย์ ของสถานศึกษาเพื่อปรับปรุงเทคนิคการสอนให้เหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์ไม่ปกติ

3. จัดทำแนวทางการปฏิบัติการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์ไม่ปกติให้เป็นแบบเดียวกัน โดยกรมยุทธศึกษาทหารบก สามารถนำผลการวิจัยไปพัฒนาหาแนวทางที่เหมาะสมเพื่อให้ได้ผลสัมฤทธิ์ที่สูงสุดแก่กองทัพบก

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2563). *รูปแบบการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์โควิด-19.*

ฐานวัฒน์ พุฒวิบูลย์วุฒิ. (2552). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนจ่าอากาศในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนจ่าอากาศ พุทธศักราช 2548* (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ธวัชชัย ศุภดิษฐ์. (2556). *ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ของการเรียนในระดับปริญญาโท ของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ปีการศึกษา 2554* (งานวิจัยสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์). สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

ประณีต เจริญวาศน์. (2555). *การจัดกิจกรรมการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ วิชาวิทยาศาสตร์ เรื่องแรง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กรณีศึกษา : โรงเรียนพระพรหมพิทยานุสรณ์* (วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.

พิชญาภา ยืนยาว. (2560). *ปัจจัยความฉลาดที่ส่งผลต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม* (รายงานผลการวิจัย). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.

พิชญ์ภัชกัญจน์ ปานเผือก. (2560). *ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา : ศึกษาเฉพาะกรณี นักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร* (การค้นคว้าอิสระหลักสูตรรัฐศาสตร์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สุพิชญ์กฤตา พักโพธิ์เย็น. (2560). *การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์* (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.

สุวัฒน์ บันลือ, และขนิษฐา อินทะแสง. (2563). ประสิทธิภาพระบบตรวจสอบการเข้าชั้นเรียนด้วยภาพใบหน้าโดยใช้เทคนิคแอลบีพี. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด, 14*(1), 147-158. สืบค้นจาก https://so03.tci-thaijo.org/index.php/reru/article/download/209353/164361/834672

Yamane, T. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis* (3rd ed.). New York: Harper and Row Publications.